

Huvudman

Tekniska Gymnasiet i Sverige AB
Organisationsnummer 556890-2653
info@thorengruppen.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Tekniska Gymnasiet Helsingborg i Helsingborgs kommun.

Beslutet i korthet

Skolinspektionen har våren 2023 inlett en tillsyn av Tekniska Gymnasiet Helsingborg med huvudman Tekniska Gymnasiet i Sverige AB.

Skolinspektionen bedömer att det finns allvarliga och omfattande brister vid skolenheten i arbetet med att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd. Bland annat är det otydligt för personalen hur en anmälan ska göras och vem som ska anmäla till rektorn att elever kan vara i behov av särskilt stöd så att rektorn skyndsamt kan starta en utredning. Rektorn startar inte heller alltid en utredning efter att en anmälan har gjorts. Detta medför brister i form av att elever inte anmäls och utreds för behov av särskilt stöd. Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans arbete med att motverka kränkande behandling.

Skolinspektionen bedömer att bristerna när det gäller skolans arbete med elevers rätt till särskilt stöd allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Föreläggandet förenas därför med vite i denna del.

Det framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller studie- och yrkesvägledning, hantering av elevers frånvaro och omläsning av kurs.

Beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Tekniska Gymnasiet i Sverige AB att vid vite av 4 000 000 kronor senast **tisdag den 25 juni 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder för att avhjälpa påtalade brister avseende särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Tekniska Gymnasiet i Sverige AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet, därtill kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande vid vite gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande vid vite får enligt 28 kap. 2 § skollagen överklagas, se bilagan.

Tekniska Gymnasiet i Sverige AB ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle mellan den 18 mars 2024 och den 18 april 2024 informera samtliga lärare och övrig personal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd och skolans rutiner för detta. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 9 och 34 §§ andra stycket samt 3 kap. 7 § skollagen, förordning om läroplan för gymnasieskolan [2011:144], nedan Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar)
2. För varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn eller den rektorn har delegerat det till, ska rektorn se till att starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 18 mars 2024 och den 18 juni 2024 samt vilket datum utredning har startat för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen Tekniska Gymnasiet i Sverige AB att senast **tisdag den 25 juni 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande åtgärder mot kränkande behandling. De

vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Tekniska Gymnasiet i Sverige AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Tekniska Gymnasiet i Sverige AB ska vidta följande åtgärder

Åtgärder mot kränkande behandling

1. Se till att alla lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn och att rektorn, när hen får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, anmäler detta till huvudmannen. Rektorn ska dokumentera skriftligt hur många anmälningar som kommit in till rektorn och hur många anmälningar till huvudmannen som gjorts under perioden den 18 mars 2024 till den 18 juni 2024. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 10 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser studie- och yrkesvägledning, hantering av frånvaro och omläsning av kurs.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2023:4181) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden våren 2023 inlett en tillsyn av Tekniska Gymnasiet Helsingborg belägen i Helsingborgs kommun, med huvudman Tekniska Gymnasiet i Sverige AB.

Tekniska Gymnasiet Helsingborg är en gymnasieskola som erbjuder högskoleförberedande program (naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet). Tekniska Gymnasiet Helsingborg har läsåret 2023/24 totalt 144 elever.

Tillsynen har omfattat bestämmelser om särskilt stöd, trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling, studie- och yrkesvägledning, hantering av frånvaro samt omläsning av kurs.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolan dels vårterminen 2023 (den 18 – 20 april 2023), dels höstterminen 2023 (den 20 – 23 november 2023). Vid besöken har intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan samt rektorn genomförts. Ytterligare digitala intervjuer har genomförts med rektorn, lärare och representanter för elevhälsan. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats.

Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande vid vite

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolans arbete med att uppmärksamma och anmäla elevers eventuella behov av särskilt stöd

Vårterminen 2023

Lärare och specialpedagogen uppger att skolan saknar fungerande rutiner avseende att anmäla till rektorn att elever behöver utredas för särskilt stöd. Flera lärare berättar att de inte känner till hur de ska gå tillväga när de ska anmäla och att de inte heller har anmält någon elev. De saknar en rutin där strukturen och arbetsgången är tydlig. Enligt specialpedagogen finns det elever som ges extra anpassningar och som inte har anmälts för eventuellt behov av särskilt stöd trots att eleverna vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynsbesök har F-varning i flera kurser. Enligt specialpedagogen var rutinen för att anmäla elever med eventuellt behov av särskilt stöd än mindre tydlig höstterminen 2022.

Rektorn uppger att lärare kan anmäla att elever har behov av utredning om särskilt stöd via mejl till rektorn, genom samtal i korridoren eller på elevgenomgång. Under vårterminen 2023 har, enligt skolans journalsystem, sju elever anmälts för utredning av eventuellt behov av särskilt stöd.

Av intervju med lärare framkommer att det finns ett 20-tal elever som gick i årskurs 3 läsåret 2022/23 där lärare har anmält att extra anpassningar inte är ett tillräckligt stöd för eleverna. Vidare framgår att det vårterminen 2023 fanns fem elever i årskurs 3 som hade betyget F i kurser motsvarande mellan 200-650 gymnasiepoäng och som hade ytterligare F-varning i mellan fem till nio kurser. Ingen av dessa elever är anmälda för utredning om särskilt stöd.

Skolinspektionen har tagit del av skolans betygskatalog för vårterminen 2022 respektive höstterminen 2022. Av betygskatalogerna framgår att minst tolv elever, som läsåret 2022/23 gick i årskurs 3, hade betyget F i kurser motsvarande mellan 200-750 gymnasiepoäng. Vidare framgår att minst nio elever, som läsåret 2022/23 gick i årskurs 2, hade betyget F i kurser motsvarande 200-700 poäng.

Höstterminen 2023

I intervju med lärare och skolans nya specialpedagog höstterminen 2023 framkommer att skolan fortfarande saknar implementerade rutiner och arbetsätt för att uppmärksamma och anmäla till rektorn att elever eventuellt är i behov av särskilt stöd. Ansvar för att anmäla en elev som behöver utredas för särskilt stöd ligger fortsatt hos mentorn. Specialpedagogen uppger att mycket av den information som huvudmannen skickar ut till skolan om rutiner inte förankras eller implementeras i personalens arbetsätt. Det saknas generellt systematik på skolan för att anmäla elever för särskilt stöd och hen har inte något grepp om systemet för att anmäla elever. Såväl rektorn som specialpedagogen uppger att lärare innevarande termin, höstterminen 2023, inte har anmält någon elev som behöver utredas för särskilt stöd.

Lärare uppger bland annat följande. Det är otydligt när de ska anmäla en elev som riskerar att få betyget F i en kurs, trots att extra anpassningar getts. Lärare som är mentorer till elever som har F-varningar är osäkra på vad de ska göra med den informationen. En organisationsförändring, som innebär att skolans samtliga lärare ingår i ett arbetslag som träffas en gång i veckan, genomfördes på skolan från och med höstterminen 2023. Under den tiden lyfter lärare elever som de av någon anledning vill diskutera. Skolan har också gemensamma möten varannan vecka, där elever diskuteras och där all skolpersonal deltar. Under mötet diskuteras extra anpassningar för elever och det sker utvärdering av hur dessa fungerar. Lärare ställer sig frågande till varför elever ska utredas för särskilt stöd när eventuella stödåtgärder ändå åläggs lärarna att genomföra. När lärare efterfrågar något extra till sin undervisning får de till svar att "kostymen är för tight". Det är för många elever som behöver hjälp under lektioner som läraren inte hinner med.

Av intervjuer med elever framkommer bland annat följande. Mentorn kan säga att en elev fått en varning och vad eleven behöver göra. De får ingen extra hjälp. Bara

de som har F i en kurs eller F-varning kan gå och få extra hjälp, den tiden är också avsedd för årskurs 1. Alla får inte det stödet de behöver.

Specialpedagogen uppger att när en elev har diskuterats och utvärderats utifrån insatta extra anpassningar, och i väntan på att ett beslut om att en utredning om särskilt stöd ska fattas, får specialpedagogen i uppdrag av rektorn att göra lektionsobservationer. Syftet med lektionsobservationerna är för specialpedagogen inte tydligt, utan är främst för att se på den undervisning som lärare ger. Enligt specialpedagogen efterfrågar inte rektorn vad specialpedagogen observerat.

Av betygs katalogen från vårterminen 2023 framgår att tolv elever som innevarande läsår går i årskurs 3 har betyget F i kurser motsvarande 300-1 000 poäng och riskerar att inte få en gymnasieexamen. Därtill är det fyra elever som har betyget F i en kurs som är obligatorisk för att få en gymnasieexamen. I årskurs 2 finns det åtta elever som har betyget F i kurser motsvarande mellan 350-1 000 poäng och som riskerar att inte få en gymnasieexamen. Det finns ytterligare sex elever som har betyget F i en kurs som är obligatorisk för att få en gymnasieexamen.

Av intervjuer med skolans personal framgår att det finns särskilda utmaningar i en klass. Lärare som undervisar klassen i tre olika kurser uppger att det är svårt att undervisa utifrån kursernas nivå. Läraren som undervisar i matematik uppger att hen är orolig för att hen inte kommer att hinna gå igenom allt centralt innehåll innan det är dags för eleverna att skriva det nationella provet. Detta bekräftas av rektorn. Enligt läraren har många elever extra anpassningar och läraren hinner inte med att hjälpa alla under en lektion. Läraren har skrivit mejl till specialpedagogen och mentorn och även skickat till rektorn och signalerat att flera elever, trots extra anpassningar, riskerar att inte nå godkänt betyg i kursen.

Skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd

Vårterminen 2023

Specialpedagogen uppger bland annat följande i intervju. Det tar alldeles för lång tid från det att en anmälan om en elevs eventuella behov av särskilt stöd har gjorts till dess att rektorn fattar beslut om att en utredning ska påbörjas. I flera fall har rektorn, istället för att starta en utredning om särskilt stöd, bollat tillbaka elevärendet till specialpedagogen eller mentorn att genomföra nya samtal med eleven och vårdnadshavare, eller för att ännu fler extra anpassningar ska prövas. Därefter följs eleven upp på nytt flera gånger utan att beslut om att starta en utredning fattas av rektorn. Alla elever ges inte samma rättigheter till att få det stöd de kanske är i behov av. Till exempel kan en elev ha anmälts flera gånger, men fokus blir på elevens beteende då eleven kan störa på lektionerna istället för att utreda om eleven är i behov av särskilt stöd. Men om utredningen inte genomförs får de inte vetskap om vad det beror på. Tanken är att lärare inte ska behöva göra ytterligare en anmälan, det ska räcka första gången som läraren anmäler att hen har oro för att eleven riskerar att få F, där och då ska rektor ta beslut. Men frågan skickas tillbaka till mentor och specialpedagog för ytterligare samtal. Rutinerna för arbetet med särskilt stöd är inte implementerade på skolan och det kan inte

garanteras att alla elever får det stöd som de har rätt till. Det finns flera elever som borde ha utretts för särskilt stöd där det inte har gjorts. Det finns elever som har diskuterats i elevhälsoteamet och som skulle tagits upp på elevhälsogenomgång men andra saker har kommit emellan och då har elevärendet antingen skjutits upp eller glömts bort. Specialpedagogen har återkommande påpekat för rektorn att det inte är möjligt att ge allt stöd inom den ordinarie undervisningen. Vid dessa tillfällen betonar rektorn vikten av att lärarna leder lärandet och då tappas steget att utreda eleverna bort. Det finns enligt specialpedagogen elever som inte får det stöd som de kanske är i behov av på grund av att de inte blir utredda.

Rektorn uppger att en anmälan om utredning för särskilt stöd inte alltid behöver leda till att en utredning påbörjas. Utredning sker inte i de fall då elevhälsoteamet är delaktiga i beslutet om att extra anpassningar är tillräckligt för en elev. Då fattar inte rektorn något beslut om att starta en utredning för eleven. På skolan finns det vårterminen 2023 två pågående åtgärdsprogram men utifrån elevernas måluppfyllelse borde fler elever ha uppmärksamats av lärarna tidigare, uppger rektorn.

Under vårterminen 2023 har rektorn fattat beslut om att påbörja en utredning om särskilt stöd för sju elever. Av skolans journalsystem, samt av intervjuer med lärare och specialpedagogen, framgår att det finns åtminstone elva elever som höstterminen 2022 anmäldes för utredning om särskilt stöd där utredning inte har startats.

Höstterminen 2023

I samband med Skolinspektionens tillsynsbesök hösten 2023 begärde Skolinspektionen en sammanställning över vilka elever som under hösten har utretts för särskilt stöd. Av sammanställningen framgår att en utredning om särskilt stöd är färdigställd hösten 2023 och resulterade i åtgärdsprogram. För fyra elever pågår en utredning om särskilt stöd hösten 2023. Det finns sammanlagt fyra elever på skolan som har åtgärdsprogram.

Specialpedagogen uppger att de elever som nu, hösten 2023, utreds för särskilt stöd inte har aktualiserats av att lärare har gjort en anmälan, utan utredning har inletts efter att specialpedagogen uppmärksammat eleverna. På fråga om specialpedagogen ska genomföra lektionsobservationer istället för att ett beslut om utredning för särskilt stöd fattas svarar specialpedagogen att det är så. Att hen ska föra en dialog med lärare om vad elever gör på lektionerna och implementera ett arbetssätt hos lärarna som gör eleverna mer aktiva under lektionerna. Detta ska göras genom lektionsobservationer, men det får till konsekvens att hen saknar tiden för att hinna genomföra utredningar om särskilt stöd i den takt som hen önskar.

Skolinspektionen har tagit del av skolans betygskatalog för vårterminen 2023 samt 19 individuella studieplaner. Utifrån den dokumentationen samt tidigare inhämtad dokumentation i samband med tillsynsbesöket i april 2023 framgår att det var 16 elever som gick ut årskurs 3 i juni 2023 och som inte erhöll gymnasieexamen. För

ytterligare två elever som skulle ha lämnat gymnasieskolan utan gymnasieexamen genomfördes en utredning om särskilt stöd som resulterade i att eleverna nu går ett fjärde år på skolan.

Huvudmannens yttrande

Huvudmannen har bland annat uppgett att det finns ett behov av att säkerställa att rutinen avseende särskilt stöd följs. Det kommer att inledas ett arbete på skolan i februari 2024, där rektor och elevhälsoteamet kommer att handledas av huvudmannen. I huvudmannens yttrande framgår att en lärare har "kommunicerat" till rektorn i oktober 2023, att flera elever i matematikkursen, trots att de ges extra anpassningar riskerar att få F i betyg. Fem pedagogiska utredningar har genomförts under höstterminen 2023, vilka har initierats av elevhälsan.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § skollagen).

Det pedagogiska arbetet vid en förskole- eller skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. (2 kap. 9 § första stycket skollagen.)

Om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen.)

Alla som arbetar i skolan har ett ansvar för att uppmärksamma de elever som behöver särskilda stödåtgärder och att föra detta vidare till rektorn. Anmälningsskyldigheten kan i det enskilda fallet gälla en lärare, personal inom elevhälsan eller annan skolpersonal. Vem som är anmälningsskyldig beror på i vilket sammanhang stödbehovet blir känt. (Se prop. 2009/10:165 s. 664.) Lärare är skyldiga att anmäla till rektor om det kan befaras att en elev inte kommer att nå kunskapskraven. Grund för en sådan bedömning kan vara uppnådda resultat inom ramen för undervisning, resultat på nationella prov i ämnen där nationella prov ges

eller uppgifter från andra lärare, övrig skolpersonal, elev eller elevs vårdnadshavare. Att sådana bedömningar skyndsamt förs vidare till rektor är avgörande för att rektor ska kunna initiera en utredning om en elevs behov av särskilt stöd. [...]I vissa fall kan en elev uppvisa svårigheter i skolsituationen, som inte omedelbart behöver innebära risk för att målen inte kommer att uppnås, men som skolan befarar kan leda till större problem på sikt om inte situationen utreds. Det finns ingen definition av begreppet "behov av särskilt stöd" i lagen. Det är heller inte möjligt att i lagtext närmare definiera vilka förutsättningar som ska finnas för att stöd ska ges i skolarbetet. Bestämmelserna måste därför bli allmänt hållna och knyts till ett ansvar för skolan att utreda elevens stödbehov. Det är viktigt att skolan inte väntar för länge med att utreda en elevs eventuella behov av särskilt stöd. Utredningen ska göras i samråd med den berörda eleven och med beaktande av bestämmelsen om särskild hänsyn till barnets bästa. Om denna utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd för att kunna nå målen ska sådant stöd ges. (Se prop. 2009/10:165 s. 286ff.) Bestämmelserna tydliggör ansvaret för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektor har alltid det yttersta ansvaret för att åtgärdsprogram upprättas, så snart det framkommit att eleven behöver särskilt stöd. Bestämmelserna ställer krav på att det finns rutiner för hur personalen ska rapportera till rektor när det blir aktuellt att bedöma om en elev är i behov av särskilt stöd. (Se prop. 2009/10:165 s 290.) Det särskilda stödet rör sig om insatser av mer ingripande karaktär som normalt inte är möjliga att genomföra för lärare inom ramen för den ordinarie undervisningen (prop. 2013/14:160 s 21).

Utbildningen på yrkesprogram syftar till en yrkesexamen och utbildningen på högskoleförberedande program syftar till en högskoleförberedande examen. Båda dessa examina kallas gymnasieexamen. (16 kap. 26 § skollagen.)

Yrkesexamen ska utfärdas om en elev har godkända betyg på en utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar en eller flera kurser i svenska eller svenska som andraspråk, engelska, och matematik om sammanlagt minst 100 gymnasiepoäng i varje ämne och gymnasiearbetet. Högskoleförberedande examen ska utfärdas om en elev har godkända betyg på utbildning som omfattar minst 2 250 gymnasiepoäng och som innefattar en eller flera kurser i svenska eller svenska som andraspråk om sammanlagt 300 gymnasiepoäng, engelska om sammanlagt 200 gymnasiepoäng, och matematik om sammanlagt 100 gymnasiepoäng. Gymnasiearbetet ska ingå i de godkända betygen. (16 kap. 27 och 28 §§ skollagen.)¹

Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen, elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen utformas så att eleverna får den

¹ Bestämmelserna i 16 kap. 27-28 §§ skollagen har en lydelse från den 15 juli 2022 genom lag 2022:147. Lagen tillämpas den första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning i gymnasieskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

ledning och stimulans, de extra anpassningar, särskilt stöd samt andra stödåtgärder som de behöver (Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns allvarliga brister i skolans arbete med att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd. Detta framgår av Skolinspektionens utredning såväl vårterminen 2023 som höstterminen 2023. I utredningen framkommer även uppgifter om att rutinen för arbetet med anmälningar om stödbehov varit oklar också under höstterminen 2022 och att anmälningar som då gjorts inte alltid lett till att utredning av elevernas stödbehov inletts. Det framkommer att skolan inte har en implementerad och fungerande rutin för arbetet med särskilt stöd. Det finns lärare som inte vet hur information om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd ska anmälas till rektorn och det finns en osäkerhet hos lärare kring hur de ska hantera uppgifter om att elever befaras inte nå godkända betyg. Oklarheterna kring när och hur en anmälan ska ske medför dels att anmälningar inte görs, dels att lärare i vissa fall uppfattar att de har anmält utredningsbehov utan att det mottagits som en anmälan. De uppgifter som registreras i skolans journalsystem avseende antal elever som anmälts för utredning av stödbehov stämmer inte överens med lärarnas uppgifter om hur många elever de har anmält. När anmälan gjorts ser rektorn inte alltid till att starta en utredning. Trots att många elever har låg måluppfyllelse och många elever befaras vara i behov av särskilt stöd, är det få elever som får sitt behov utrett.

Skolinspektionen kan konstatera att 18 elever hade så pass låg måluppfyllelse vårterminen 2023 att de riskerade att lämna skolan utan gymnasieexamen. Av dessa utreddes endast två elever för särskilt stöd under vårterminen 2023. Dessa två elever går nu ett fjärde år på skolan. De övriga 16 eleverna lämnade skolan utan gymnasieexamen. Enligt rektorn och specialpedagogen har lärarna under höstterminen 2023 inte gjort någon anmälan om behov av utredning om särskilt stöd. Lärare har uppgett att de har svårt att hinna ge allt stöd som behövs i undervisningen och ställt sig frågande till värdet av att utreda elevers stödbehov när åtgärder faller tillbaka på dem. Fem utredningar om särskilt stöd har emellertid startats, men först efter att specialpedagogen uppmärksammat utredningsbehov. Av de elever som innevarande läsår går i årskurs 2 och årskurs 3 finns det dock ett 30-tal elever som riskerar att inte få en gymnasieexamen. Merparten av dessa elever har inte anmälts för behov av utredning om särskilt stöd. Att så många elever har en så pass låg måluppfyllelse att de riskerar att inte nå gymnasieexamen indikerar att det finns ett behov av att utreda om elever är i behov av särskilt stöd för att kunna nå målen. Även rektorn har uppgett att fler elever, utifrån måluppfyllelse, borde ha uppmärksamats tidigare. Rektorn ser dock inte alltid till att en utredning om särskilt stöd startas när en anmälan har gjorts. Elevärenden har skjutits upp eller glömts bort då andra saker kommit emellan. Det förekommer att rektorn efter att en anmälan gjorts återförvisar elevärendet till lärare eller till specialpedagogen. Då rutinerna för att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd inte har varit implementerade på skolan, varken under vårterminen 2023 eller höstterminen 2023, är det oklart för hur många elever lärare gjort en anmälan om

utredning av behov av särskilt stöd. Det kan dock konstateras att rektorn under vårterminen 2023 har fattat beslut om att påbörja utredning för sju elever, vilket inte motsvarar det antal anmälningar som lärarna uppfattar att de gjort. Vidare har uppmärksammats att det i en klass är låg måluppfyllelse i flera ämnen, och en lärare har informerat rektorn om att flera elever, trots extra anpassningar, riskerar att inte nå godkänt betyg. Inte för någon av eleverna i den aktuella klassen har en utredning om särskilt stöd startats, trots att läraren som det förstås, efter att det framkommit att det befaras att elever trots extra anpassningar inte ska nå de betygsgränser som minst ska uppfyllas, har anmält detta till rektorn.

Det faller inom en lärares kompetensområde att uppmärksamma elever i behov av stöd och att ge elever stöd i form av extra anpassningar. Elever ska ges stöd med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, vilket innebär att stödåtgärder kan behöva sättas in redan i inledningen av en kurs. Det är i lärarens professionella bedömning som läraren gör avvägningen av om det är möjligt att arbeta vidare med extra anpassningar eller om det finns behov av att göra en anmälan om att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas. Läraren avgör även om det finns särskilda skäl att göra en anmälan utan att eleven dessförinnan fått sådana anpassningar. Av uppgifterna i utredningen framgår att en anmälan inte alltid leder till att elevens behov av särskilt stöd genomförs och att detta till exempel kan vara fallet då man efter anmälan utan föregående utredning bedömer att extra anpassningar är tillräckligt. En sådan hantering uppfyller inte författningarnas krav. När en anmälan gjorts har rektorn inte någon annan handlingsmöjlighet än att skyndsamt starta en utredning av elevens stödbehov. Detta är grundläggande då skollagens bestämmelser om elevers rätt till särskilt stöd är nära knutna till skolans skyldighet att utreda elevens stödbehov. En sådan utredning kan vara olika omfattande, men den ska avslutas med ett beslut om åtgärdsprogram eller om att inte upprätta åtgärdsprogram. Det senare kan vara fallet om utredningen exempelvis visar att det är tillräckligt att eleven ges extra anpassningar. Att elever som behöver särskilt stöd ges sådant är centralt för elevers möjlighet att nå målen för sin utbildning. En skola kan ha olika rutiner för hur arbetet med att upprätta och utveckla extra anpassningar för elever ska bedrivas. Men utöver detta måste det vara tydligt för skolans personal hur en anmälan om utredningsbehov ska göras till rektorn med effekt att rektorn i enlighet med författningarnas krav skyndsamt startar en utredning av om eleven är i behov av särskilt stöd. Att elever får det stöd de är i behov av är även en viktig del i arbetet med att upprätthålla studiero, vilken i sig påverkar elevers förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Av utredningen framkommer sammanfattningsvis att det i vart fall sedan vårterminen 2023 funnits brister i arbetet med särskilt stöd, vilka påverkat elevers möjligheter att få det stöd de är i behov av. Detta samtidigt som 16 elever lämnade skolan utan gymnasieexamen vårterminen 2023 och situationen innevarande läsår är sådan att ett 30-tal elever är i riskzonen för att inte nå sin gymnasieexamen. Det ligger i lärarens professionella bedömning att avgöra om en anmälan om utredning av elevs eventuella behov av särskilt stöd ska göras. Att lärare känner osäkerhet både i hur denna bedömning och en eventuell anmälan ska göras är allvarligt. Liksom att en utredning inte alltid inleds då en anmälan gjorts. Skolinspektionen

bedömer att bristerna på ett allvarligt sätt försvårar förutsättningarna för eleverna på skolan att nå målen med sin utbildning. Problemet har pågått under en längre tid, är utbrett bland skolans personal och drabbar många elevers möjligheter att nå målen med sin utbildning. Det huvudmannen anfört om planerade insatser under vårterminen 2024 påverkar inte Skolinspektionens bedömning av föreliggande brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Ett föreläggande får förenas med vite. Ett föreläggande ska förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt (26 kap. 27 § skollagen). Eftersom Tekniska Gymnasiet i Sverige AB:s verksamhet vid Tekniska Gymnasiet Helsingborg inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten finns det skäl att förelägga Tekniska Gymnasiet i Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att uppfylla författningarnas krav.

Det finns allvarliga brister i arbetet med särskilt stöd som försvårar för eleverna att nå målen för utbildningen. Bristerna avser både att anmälan om stödbehov inte görs och att utredningar inte i alla fall inleds då en anmälan gjorts. Bristen drabbar många elever dels då bristen föreligger både i anmälan och i utredning, dels då många elever har låg måluppfyllelse och befaras vara i behov av särskilt stöd. Bristerna har pågått en längre tid. Skolinspektionen bedömer att de brister som påtalas i föreläggandet allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Denna bedömning görs mot bakgrund av bristernas karaktär och omfattning. Det har inte framkommit något särskilt skäl som gör vitet obehövt. Föreläggandet ska därför förenas med vite.

Ett vitesbelopp ska enligt 3 § viteslagen (1985:206) fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Med hänsyn till huvudmannens ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt bedömer Skolinspektionen att vitesbeloppet ska bestämmas till 4 000 000 kronor.

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder för att motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förebyggande arbete

I intervju har rektorn uppgett att skolans ordningsregler har utvärderats av eleverna på elevråd under vårterminen 2023 och därefter av personalen i juni. Inför beslut om nya ordningsregler har man haft genomgångar med elevrådet och personalen. Eleverna hade dessförinnan diskuterat dem på mentorstid/klassråd. Även elever och skolpersonal har i intervjuer uppgett att elever har medverkat i framtagandet av ordningsreglerna. Huvudmannen har i yttrande i juni 2023 bland annat framfört att skolans personal vid utvärderingen kommit överens om att ordningsreglerna är bra men att lärarna behöver göra lika. Skolan har identifierat ett behov av att tydliggöra konsekvenser som kan bli aktuella i samband med ordningsstörande beteende. Skolinspektionen har tagit del av skolans ordningsregler som rektorn har beslutat om den 31 augusti 2023.

Av intervjuer med lärare, kurator samt rektorn höstterminen 2023 framgår att det i juni 2023 genomfördes en utvärdering av skolans plan mot kränkande behandling 2022/23. En lärare uppger att det vid utvärderingen till exempel kom fram att de skulle ha ökad vuxennärvaro i korridorerna. Kurator uppger att skolan inför läsåret 2023/24 fick i uppdrag av huvudmannen att genomföra så kallade "utvecklingstimmar". Alla elever ska få ta del av åtta utvecklingstimmar som ska fördelas under läsåret och elevhälsan ska ansvara för att dessa genomförs. Kurator ger exempel på att innehållet är teman såsom "ny i skolan – skapa trygghet", "värdegrund", "rättigheter" "närvaro" och "studieteknik". Kurator uppger att de ännu inte kommit igång med detta arbete men att mentorerna har tagit upp Planen för likabehandling och skolans ordningsregler med eleverna.

Elever och skolpersonal uppger i intervjuer under vårterminen 2023 att skolan genomfört enkäter som handlar om tryggheten och studieron på skolan. Eleverna får besvara dessa en till två gånger per termin. Kurator uppger att enkätresultaten visar att de flesta eleverna inte känner sig otrygga eller rädda. I enkätresultaten framgår att några elever tycker att det blivit bättre studiero, några elever uppskattar att de har studiero ibland och några elever att de aldrig har studiero. Höstterminen 2023 uppger kuratorn att enkäterna är pågående vid tiden för intervjun och att hen sedan kommer att delta vid utvärderingen av enkätresultaten. Huvudmannen uppger bland annat följande i yttrande i januari 2024. Enkäten har diskuterats i kollegiet och följts upp med eleverna. Eleverna fick svara på ett antal frågor kring enkätresultatet och vid sammanställningen av dessa framkom att elever vill att lärare ska agera vid störningar under lektionstid med tydligare konsekvenser för dem som pratar och att ordet elevinflytande behöver definieras. Många elever önskade fler kameror i en av skolbyggnaderna.

Åtgärdande arbete

Skolans arbete med studiero

Vårterminen 2023

I intervjuer med lärare, som undervisar i olika klasser och på olika program, framkommer att morgonlektioner oftast är lugna medan eftermiddagslektionerna

är stökiga. Studieron brister genom att elever rör sig ut och in i klassrummet, står upp, pratar, spelar upp ljud från sina datorer, fnissar. En lärare måste stå längst bak i klassrummet och vakta eleverna och deras datorer. Lärare uppger vidare följande. Det finns lektioner där läraren inte hinner hjälpa elever eftersom de behöver hantera de elever som stökar under lektionen. Lärarna blir avbrutna och tappar tråden under genomgångar och direkt när läraren vänder sig om händer det saker i klassrummet. Det hjälper inte att säga till och lärare behandlas som om att de inte vore där. Elever uppger i intervjuer bland annat att det i en klass varit stökigt i snart två års tid, att studieron varierar beroende på lärare och att de flesta lärare säger till men att det bara blir bättre kortare stunder.

Kurator bekräftar att det inte råder studiero i flera klasser. I två klasser är det väldigt rörigt, de har börjat jobba en hel del med de två klasserna. Elevhälsoteamet har genomfört lektionsbesök i tre klasser under vårterminen 2023 med anledning av att studieron är dålig. Vid dessa besök har elevhälsoteamet noterat att elever går in och ut ur klassrummet, att elever inte har med sig rätt material, kommer sent och missar lärarens genomgångar.

Rektorn bekräftar i intervju att det är dålig studiero i vissa klasser, vilket var något som rektorn noterade när hen började på skolan i oktober 2022. Rektorn uppger vidare bland annat följande. Hen arbetar med elevhearings och spontana elevsamtal för att prata med eleverna om hur de upplever sin skolsituation. Rektorn har haft samtal med elever från årskurs 1 och 2 på två program. En del gånger görs en återkoppling direkt med lärare, mer organiserat sker en återkoppling till arbetslaget med en sammanfattning av vad som framkommit i elevhearings. Det som framkommit från dessa samtal är att studieron är lärarberoende och att eleverna vill ha tydliga konsekvenser för de elever som stör studieron. Studiero är kopplat till lärarens ledarskap i klassrummet och hur läraren undervisar.

Huvudmannen har i yttrande över Skolinspektionens tillsynsprotokoll framfört bland annat följande. Arbetet med studiero kommer att fortsätta på samma sätt som det har gjorts under vårterminen 2023, bland annat med spontana lektionsbesök och diskussioner i personalgruppen om en samsyn kring vad som sker när elever stör ordningen i klassrummet. Skolan behöver skapa en samsyn kring vad studiero innebär och hur en undervisning fungerar som ökar studiero hos eleverna. Elevhälsoteamet kommer att göra organiserade besök hos alla klasser.

Höstterminen 2023

Av intervjuer med elever och skolpersonal framkommer att det fortsatt råder bristande studiero på vissa lektioner i vissa klasser och att det fortsatt finns elever som upprepat stör ordningen. Lärare uttrycker även att det blivit bättre i flera klasser. Elever uppger att lärare agerar och tillåter olika mycket utifrån vad som sker under lektionen. Det förekommer att elever somnar eller ser på film under lektionstid. Under lektionstid kan elever kasta fyllda petflaskor på varandra och kasta hopknycklade pappersbollar på lärare. Lärare blir arga och lämnar klassrummet. Avseende en av de två klasser där skolan inledde ett arbete under

vårterminen 2023, uppger både lärare och elevhälsa att situationen förbättrats märkvärt. Angående den andra klassen beskriver vissa lärare att det är mycket stökigt, elever som pratar om saker som inte har med lektionen att göra, elever som spelar på digitala spelplattformar lektionstid eller spelar kort. Lärare uppger vidare bland annat följande. Det är "med nöd och näppe" som det går att genomföra undervisning i klassen. Det finns svårigheter med att genomföra examinationer i klassen på grund av allt som sker i klassrummet. Rektorn har upplyst lärarna om att de kan avvisa elever från undervisningen, vilket skulle innebära att de behöver avvisa hela klassen från undervisningen. Det kan handla om att elever kommer sent till lektionen och då går runt och hälsar på andra elever eller att elever skriker rakt ut i klassrummet. Lärarna behöver mer tid med eleverna. Det pågår ett arbete för att förbättra studieron i klassen, med samtal med vårdnadshavare, föräldramöte kring gruppdynamik, extra mentorstider och stöttning av en extra lärare i ett ämne. Elever har tilldelats disciplinära åtgärder. En lärare uppger att närvaron i klassen har blivit bättre. En annan lärare uppger att det blivit bättre i klassen, att eleverna nu har förstått allvaret.

Representanter för elevhälsan uppger bland annat följande i intervjuer. Skolans personal kan känna en uppgivenhet inför att anmäla elever till rektorn då de känner att det inte kommer att hända så mycket. I fall där åtgärder som skriftliga respektive muntliga varningar har tilldelats elever så har åtgärderna inte hjälpt. De har gjort klassrumsbesök och pratat med elever även under höstterminen 2023. Studieron på skolan har blivit bättre jämfört med föregående läsår och det har blivit mycket bättre i vissa klasser som diskuterades mycket då. En åtgärd för att öka elevnärvaron är att elever och vårdnadshavare ska ringa in och anmäla frånvaro till kuratorn. Elevhälsan jobbar extra mycket med den klass som utmärkt sig avseende bristande studiero. De har efter ett flertal klassrumsbesök beslutat att klassen ska få en resursförstärkning i form av att rektorn deltar under en matematiklektion i veckan samt att klassens mentor också stöttar upp under två matematiklektioner. Den insatsen ska utvärderas innan jullovet.

Av intervju med rektorn framkommer bland annat följande. Det finns ett arbete som handlar om trygghet och studiero, i form av föräldramöte och kontakt med vårdnadshavare för den aktuella klassen. Hen har också under vissa lektioner gått in som stöd både till läraren och på grupp- och individnivå. Situationen i klassen beror både på behov av stöd och på studieron. Lärarens ledarskap i klassrummet är viktigt, detta är något som det flesta av lärarna behöver utveckla. Under läsåret 2023/24 har det varit mindre fokus på studiero och istället ett större fokus på elevernas målpuppfyllelse. Arbetssättet med att ta reda på hur elever upplever trygghet och studiero görs på samma sätt som föregående läsår, genom främst elevenkäter och lektionsbesök. Det är överlag pratigt och rektorn hoppas att lärare hanterar detta i sin undervisning. I övrigt utgår rektorn ifrån att det är studiero i alla klasser men att det finns verktyg för lärare att använda om det skulle behövas, såsom att avvisa elev från lektionen.

Huvudmannen uppger i yttrande bland annat följande. Arbetet med att förbättra studieron på skolan ska ske genom arbete med lektionsdesign, vilket startade i

januari 2023. Elever som kommer sent till lektionen ska fångas upp av undervisande lärare för att markera att det inte är acceptabelt. Elevhälsan har gjort ett antal lektionsbesök i den klass där det fortfarande varit stökigt och de ska fortsätta. Mentorn är ett stöd till klassen. Efter att ha tagit del av uppgifterna i intervjuer har det som en direkt åtgärd beslutats att mentorn ska vara med på lektionerna i ytterligare ett ämne. I början av vårterminen 2024 uppger flera lärare att det fungerar mycket bättre i den aktuella klassen.

Skolans arbete med trygghet

Av intervjuer med elever och skolpersonal vårterminen 2023 framgår att det finns elever som inte känner sig trygga på skolan. Elever uppger att det förekommit stölder på skolan, att elever "låtsasfajtas" och är fysiska med varandra i korridorer och klassrum. Av intervjuer med elever och skolpersonal höstterminen 2023 framgår att det fortfarande finns elever som inte är trygga på skolan. Vidare framgår bland annat följande. Elever har under terminen vid ett flertal tillfällen smällt "smällare" inne i skolans lokaler under skoltid. Elever uppger att det finns ett utrymme i skolans ena byggnad där elever utsätts av andra elever genom att eleverna måste göra saker mot någon i skolan mot sin vilja. Skolpersonal och elever berättar om incidenter, bland annat att det förekommer stölder, att det har varit slagsmål i skolan och att elever kastat ut saker genom fönstren. Rektorn uppger att skolan har installerat kameror under höstterminen 2023 som ett sätt att öka tryggheten på skolan. Elever berättar att det är säkrare i skolan nu än under vårterminen 2023 eftersom det finns kameror, men att det fortfarande är otrött i vissa delar av skolan.

Huvudmannen har i yttrande uppgett bland annat följande. Ytterligare kameror kommer att installeras i en av skolans byggnader för att öka tryggheten på skolan. Sedan mitten av november 2023 har administrativ personal arbetat i uppehållsrummet i aktuell byggnad, vilket eleverna uppgett skapar en känsla av trygghet. Denna insats kommer att fortsätta.

Rektorn har under höstterminen 2023 startat en utredning för fyra elever med anledning av att elever upprepat stört ordningen. Av huvudmannens yttrande med bilagor framkommer att rektorn därefter genomfört ytterligare utredningar avseende elevers ordningsstörande beteende och fattat ytterligare beslut om disciplinära åtgärder.

Åtgärder för att motverka kränkande behandling

Vårterminen 2023

I intervjuer uppger lärare följande. Flera lärare anser att det saknas en samsyn i kollegiet om vad kränkande behandling är. Det sker heller inte några organiserade samtal kring detta. Det sker kränkningar på skolan. Det handlar om fysiska kränkningar i form av sparkar och slagsmål samt verbala kränkningar såsom nedsättande uttalanden och hot. Det finns en jargong på skolan med grov ordväxling som har blivit normaliserad. Skolans rutin för hur en anmälan om

kränkande behandling ska göras är otydlig. Det finns lärare som inte känner till rutinen alls. Lärarna ger flera exempel på händelser som inte har anmälts och uppger att det borde ha anmälts cirka 20-30 händelser.

Rektorn bekräftar att de inom personalen inte har diskuterat vad en kränkning är men uppger att det finns en samsyn hos personalen avseende detta. Rektorn uppger att rutinen om att anmäla inte har repeterats sedan hen började på skolan i oktober 2022 och att det finns ett behov av att göra det i augusti 2023. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök i april 2023 hade fyra anmälningar om kränkande behandling inkommit till rektorn.

Huvudmannen har i yttrande uppgett att arbetet med kränkande behandling är ett utvecklingsområde på skolan. Skolans rutin om vad som gäller vid kränkande behandling ska förtydligas. Vid ett personalmöte den 3 maj 2023 har planen mot kränkande behandling samt rutinen för kränkande behandling behandlats.

Höstterminen 2023

Lärare och kurator uppger att det fortfarande inte har skett någon diskussion om vad som utgör kränkande behandling eller hur skolan ska arbeta för att motverka kränkande behandling.

Rektorn uppger att hen har informerat personalen om vad en kränkning är under höstterminen 2023 och att hen anser att det är tydligt vad som är att betrakta som en kränkning. Av intervju med elever, skolpersonal och rektorn framkommer att det fortsatt sker kränkningar på skolan. Lärare vittnar om ett hårt språkbruk mellan elever. Representant för elevhälsan uppger att det finns elever som blir utsatta för kränkande kommentarer utan att skolan gör en anmälan, men att detta måste göras.

Kurator uppger att det under höstterminen 2023 finns en anmälan om kränkande behandling som är avslutad. Rektorn och kurator berättar om ytterligare en kränkning som inträffat under höstterminen 2023 som inte har utretts som ett kränkingsärende och inte är anmäld till huvudmannen. Av yttrande från huvudmannen framgår att rektorn efter kommunikering av Skolinspektionens tjänsteanteckning har genomfört en utredning av det kränkingsärende som rektorn berättar om vid tillsynsbesöket.

Gällande anmälan och utredning av kränkande behandling uppger huvudmannen i yttrande att i de fall någon i personalen ser eller får kännedom om att någon utsatts för kränkande behandling så ska detta enligt skolans rutin omgående anmälas till rektor och en utredning ska skyndsamt påbörjas. Det har gjorts genomgångar av detta med personalen vid upprepade tillfällen under hösten 2023. När de talat om elevernas språkbruk har det framkommit att lärare ingriper och pratar med berörda elever. Eleverna kan säga att de bara skojar men läraren säger att det inte är okej. Lärarna säger att de tror att det sker kränkningar men att eleven inte upplever sig kränkt eller att personalen inte får reda på det. Huvudmannen kommer att följa arbetet med utbildningsinsatser till personalen för att säkerställa att kränkningar anmäls.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen.)

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler. (5 kap. 5 § skollagen.)

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. Enligt de förutsättningar som anges i 5 kap. 7-23 §§ skollagen får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen.)

Om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § skollagen är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (5 kap. 9 § skollagen.) Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 10 § skollagen). Av förarbetena framgår bland annat att åtgärderna ska utformas utifrån vad som framkommit vid den utredning som ska göras enligt 9 § första stycket och därför vara anpassade till den enskilde elevens behov och förhållanden. Utredningen får också resultera i att rektorn beslutar att tilldela eleven en skriftlig varning. (Se prop. 2009/10:165 s 683.)

I förarbetena anges att skolor utan ett förebyggande arbete riskerar att fastna i ett reaktivt och åtgärdande arbete där problemen ständigt återkommer. Lärarnas tid och kraft går då åt till att hantera ordningsstörningar i undervisningen, istället för att skolan genom ett förebyggande arbete ger förutsättningar för alla elever att vara fokuserade på lärande. Det är huvudmannen som ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero. I detta ingår att huvudmannen ska se till att rektorn har de förutsättningar som behövs för att bedriva ett sådant arbete. Huvudmannen måste bl.a. se till att rektorn har de resurser som krävs för att trygghet och studiero ska kunna tillförsäkras alla elever. Det förebyggande arbetet kan bl.a. innebära att skolan förebygger ordningsstörningar genom väl förankrade ordningsregler och ett

gemensamt förhållningssätt bland personalen och utveckling av det pedagogiska ledarskapet i klassrummet. Det kan även innebära ett fokus på att erbjuda en varierad undervisning av hög kvalitet och de extra anpassningar, särskilda stöd och utmaningar som eleverna behöver. (Se prop. 2021/22:160 s.38 och 229 f).

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att skolan har ordningsregler och att eleverna under vårterminen och i inledningen av höstterminen 2023 medverkat vid arbetet med ordningsregler samt att rektorn har beslutat om dessa.

Av utredningen framkommer att det inte är studiero i alla klasser och att det inträffat incidenter som påverkat elevernas trygghet negativt. Elevenkäter har genomförts och utvärderats, vilket enligt huvudmannen leder till ytterligare insatser innevarande termin. Skolan har genomfört utredningar och beslutat om åtgärder för att komma tillrätta med ordningsstörningar och bristande studiero samt för att skapa ökad trygghet. Huvudmannen uppgav i juni 2023 att det förebyggande arbetet skulle få ett större fokus läsåret 2023/24 och att elevhälsoteamet skulle göra organiserade besök hos alla klasser. Inför läsåret 2023/24 infördes så kallade "utvecklingstimmar" på skolan som elevhälsan ansvarar för. Vid tidpunkten för Skolinspektionens andra besök på skolan hösten 2023 framkommer att elevhälsoteamet genomför lektionsbesök, men att arbetet med utvecklingstimmar ännu inte har påbörjats. Enligt uppgifter från skolpersonal har situationen i vissa klasser förbättrats. Samtidigt finns uppgifter kring att disciplinära åtgärder inte alltid gett avsedd effekt. Det kan konstateras att det varit bristande studiero under en längre tid innan förbättring skett och det har framkommit uppgifter om att en del av problematiken kring bristande studiero kan ligga i att elever har behov av stöd i undervisningen. Mot bakgrund av vad som framkommit i utredningen vill Skolinspektionen betona vikten av att de behov av insatser som man identifierat och beslutat om även genomförs.

Vad gäller skolans arbete för att motverka kränkande behandling av elever gör Skolinspektionen följande överväganden. Vid Skolinspektionens tillsynsbesök i april 2023 uppskattar lärare att det borde ha gjorts ca 20-30 anmälningar om kränkande behandling. Det hade vid den tidpunkten inkommit fyra anmälningar om kränkande behandling. I utredningen under höstterminen 2023 uppger elevgrupper och skolpersonalen att det fortsatt sker kränkningar på skolan. Skolpersonal har vittnat om att det förekommit kränkande kommentarer mot flera elever, vilket inte anmälts vidare av skolan. Det framkommer även att det förekommer ett hårt

språkbruk både under och mellan lektioner och att lärare ingriper och kommunicerar med eleverna kring detta i stunden. Personalen behöver vara uppmärksam på om det som händer mellan eleverna när det gäller t.ex. jargong och hårt språkbruk innebär att en elev upplever sig utsatt och en skola behöver arbeta för en skolmiljö där ett sådant språkbruk inte normaliseras. Av utredningen framkommer sammanfattningsvis att skolans personal upplever en otydlighet kring skolans rutiner för anmälan av uppgifter om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling. Det framkommer att inte alla händelser av upplevd kränkande behandling anmäls till rektorn, och att det även förekommer att rektorn inte anmäler uppgifter om kränkande behandling till huvudmannen, vilket utgör brister. Oaktat de informationsinsatser huvudmannen uppger att man genomfört upplever lärare att det saknas en diskussion om vad som är att betrakta som en kränkning eller hur skolan ska arbeta för att aktivt motverka detta, vilket kan vara en förklaring till att anmälningar inte görs. Detta trots att huvudmannen tidigare har uppgett att arbetet med kränkande behandling är ett utvecklingsområde innevarande läsår och att skolans rutin ska förtydligas. Det huvudmannen uppgett i sitt yttrande förändrar inte Skolinspektionens bedömning av bristen i anmälningsskyldighet som konstaterats. Det föreligger därför skäl för Skolinspektionen att besluta om ingripande.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Tekniska Gymnasiet i Sverige AB:s verksamhet vid Tekniska Gymnasiet Helsingborg uppfyller inte författningarnas krav vad gäller åtgärder mot kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Tekniska Gymnasiet i Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Studie- och yrkesvägledning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med skolans studie- och yrkesvägledare beskrivs hur eleverna ges en studie- och yrkesorienterad verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Rättslig reglering

Elever i alla skolformer utom i förskolan och förskoleklass ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning (2 kap. 29 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Hantering av frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med kuratorn framgår att om en elev är frånvarande från undervisningen under en dag så hör mentorn av sig till eleven. När frånvaron registreras i skolans närvarosystem skickas även en notis till vårdnadshavare om inte eleven har fyllt 18 år. Det är mentorns ansvar att följa upp sina mentorselevs frånvaro varje vecka. Om elevens frånvaro fortsätter ska mentorn ha samtal med eleven och vårdnadshavare om inte eleven har fyllt 18 år. I de fall där det kan vara aktuellt med att genomföra en frånvaroutredning för en elev fattar rektorn beslut om att en sådan ska göras. Det är skolans kurator som är ansvarig för att genomföra skolans frånvaroutredningar.

Rättslig reglering

En elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. Vid upprepade eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt (15 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Omläsning av kurs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med skolans personal framkommer att skolan från och med höstterminen 2023 erbjuder elever omläsning av kurs. Skolinspektionen har tagit del av en översikt över vilka kurser som elever läser om under höstterminen 2023 samt vilka kurser som är planerade för elever att läsa om under vårterminen 2024.

Rättslig reglering

Om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får

eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl. En elev som inte har fått betyget E på gymnasiearbetet har rätt att göra om arbetet en gång. Om en elev har fått betyget F på en stor andel av kurserna under ett läsår får eleven, om det finns särskilda skäl, gå om också sådana kurser som eleven fått lägst betyget E på under läsåret. Innan rektorn fattar beslut ska eleven och berörda lärare ha fått yttra sig. Om eleven inte har fyllt 18 år ska även elevens vårdnadshavare yttra sig (9 kap. 1² och 5 §§ gymnasieförordningen [2010:2039]).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av regionchef Agneta Broberg.

Utredaren Ann-Sofie Andersson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även regionjuristen Malin Backéus, utredaren Caroline Rönnegård och enhetschefen Joakim Blomberg medverkat.

² Bestämmelsen i 9 kap. 1 § gymnasieförordningen har en ny lydelse från den 1 januari 2024 genom förordning 2023:654. Förordningen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

Bilaga: Hur ni överklagar

Om ni anser att beslutet om föreläggande vid vite är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå, eller till skolinspektionen@skolinspektionen.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektion inom tre veckor från den dag ni har fått del av beslutet. Om ni företräder det allmänna, t.ex. en kommun, ska överklagandet istället ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Skolinspektion att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.